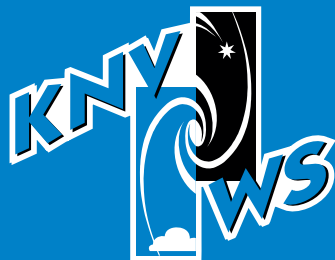

Stoepsterrenkunde

Handleiding met achtergrond en praktische tips.

ontdek. beleef. beoefen. [knvws.nl](https://www.knvws.nl)

Sterrenkijken op plekken waar je een nieuw publiek ontmoet

Voor tientallen sterrenkundige verenigingen in Nederland is stoepsterrenkunde dé manier om een nieuw publiek te bereiken dat voorheen de vereniging nog niet wisten te vinden. Het verrassingselement zorgt voor een bijzondere kennismaking met het sterrenkijken en de activiteiten van de vereniging.

Wat is stoepsterrenkunde?

Stoepsterrenkunde is een activiteit waarbij passanten op straat bij een "pop-up sterrenwacht" kunnen sterrenkijken. De formule is simpel, want met helder weer zet je een telescoop op de stoep om te kijken naar een hemelobject dat die avond vanaf de waarneemlocatie goed zichtbaar is. De kracht en het succes van stoepsterrenkunde zit dus in het sterrenkijken op plekken waar je het publiek ontmoet. Niet in afgelegen, donkere weilanden of parken, maar juist op de pleinen, stoepen en terrasjes midden in de stad.

De term stoepsterrenkunde is afgeleid van 'sidewalk astronomy' en is inmiddels ook al breder doorgebroken. Was de term nog onbekend toen deze werd geïntroduceerd door Sebastiaan de Vet en Franks Buurmeijer in 2015, nu wordt deze al breder gebruikt, mede dankzij dit soort evenementen tijdens het IAU100 eeuwfeest in 2019.

Is dit interessant voor ons?

Jazeker. In Nederland zijn 'trottoirastronomen' nog nog niet sterk aanwezig in het straatbeeld, maar her en der zijn er amateursterrenkundigen actief. Voor de tientallen sterrenkundige verenigingen zijn er mooie kansen om op deze manier het publiek op een hele andere en nieuwe manier kennis te laten maken met de (amateur)sterrenkunde.

Je kunt de format op veel momenten inzetten, zoals op elke gewenste heldere avond, tijdens een braderie, winterfeest of ander publiek evenement in jullie omgeving. Geschikte landelijke evenementen zijn bijvoorbeeld de Landelijke Sterrenkijkdagen en de Landelijke Zonnekijkdag.

En die lichtvervuiling dan?

Juist in het lichtvervuilde Nederland is het belangrijk om het publiek te laten zien dat je ook vanuit de stad veel moois aan de sterrenhemel kunt ontdekken. Weliswaar liggen veel deepskyobjecten

buiten bereik, maar juist de planeten en de maan zijn bij uitstek objecten die aanspreken én goed zichtbaar zijn vanuit de stad. De formule van stoepsterrenkunde werkt daarom potentieel ook het beste in de stad. Met minimale middelen en ruime toeloop van publiek is een sessie stoepsterrenkunde al snel een succes.

5 top-tips en best-practises

We hoeven je niet uit te leggen hoe je sterrenkijkt, maar een paar praktische tips zijn handig:

- 1. Kies een strategische plek.** Wees niet te bescheiden: zorg dat je in de loop staat op een mooie plek waar publiek langsloopt of kies een populair deel van de binnenstad. Zo verzeker je jezelf van toeloop en zichtbaarheid.
- 2. Kijk naar toegankelijke objecten.** Maan en planeten zijn vanuit de stad de absolute toppers. En een indrukwekkende ervaring is een permanente herinnering. Voor andere hemelobjecten kunnen passanten later altijd nog eens op bezoek bij een collegasterrenwacht.
- 3. Moedig het gebruik van de smartphone aan.** Laat mensen foto's maken van de maan (help ze daarbij). Niets is leuker dan aan anderen laten zien wat voor nieuws je hebt ontdekt. De smartphone is een nieuwe manier van beleven: omarm in plaats van ontmoedig. Als mensen foto's maken (van de locatie of door de telescoop), vraag of ze jullie organisatie erin taggen op Twitter, Facebook of Instagram. Deze vorm van reclame via sociale media werkt!
- 4. Spreek mensen aan, verlaag de drempel.** Nodig passanten uit om even te kijken, ook als ze twifelen. Voor veel passanten is een telescoop een nieuw en onbekend object op een plek waar ze misschien dagelijks langslopen.
- 5. Gebruik extra hulpmiddelen.** Een simpel schaalmodel kan soms helpen om bijv. afstanden uit te leggen, zoals de afstand aarde-maan.

Meer weten? Kijk ook eens op de website en sociale media van www.stoepsterrenkunde.nl